

УДК 664.658: 338.26

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.20>**Присяжнюк О.Ф.**

кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу
Поліський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0066-9065>

Плотнікова М.Ф.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму
Поліський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5911-7057>

РОЛЬ ОПЕРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Операційна стратегія, як невід’ємна складова загальної стратегії підприємства, відіграє ключову роль у забезпеченні успішного розвитку інноваційного підприємництва. Вона визначає як організація буде використовувати свої ресурси для створення та доставки інноваційних продуктів і послуг на ринок. Інноваційне підприємництво передбачає постійний пошук нових ідей, технологій та бізнес-моделей. Для успішної реалізації інноваційних проєктів необхідна ефективна операційна діяльність. Інновації часто вимагають відхилення від стандартних процедур. Висока якість продукції є одним з ключових факторів успіху на ринку. Операційна стратегія забезпечує гнучкість, ефективність, якість, швидкість співпраці. Гнучка операційна система дозволяє швидко адаптуватися до змін і впроваджувати нові ідеї. Оптимізація виробничих процесів, логістики та управління запасами дозволяє знизити витрати і збільшити прибутковість інноваційних продуктів, а орієнтація на забезпечення стабільної якості та відповідності продукції вимогам споживачів, швидкість виведення інноваційних продуктів на ринок є критично важливою для отримання конкурентної переваги, зокрема через можливість скоротити час розробки та виведення продукту на ринок. Виникнення інновацій в результаті співпраці різних підрозділів підприємства сприяє підвищенню ефективності функціонування його стратегічних механізмів. Ключові елементи операційної стратегії для інноваційних підприємств базуються на таких елементах як фокусування на клієнті, гнучкість виробничих систем, системне управління якістю, інноваційна культура та партнерств. Саме тому операційна стратегія є потужним інструментом забезпечення розвитку інноваційного підприємництва, зокрема, коли орієнтована на довготривалий успіх.

Ключові слова: ефективність, розвиток, інноваційне підприємництво, операційна стратегія, співпраця, виробничі системи, управління якістю.

Постановка проблеми. Розвиток підприємництва забезпечує умови наповнення державного бюджету, створення нових робочих місць, становлення спроможних територіальних громад тощо. Зважаючи на це, дослідження факторів, що сприяють сталому розвитку та посиленню сприятливості умов розвитку підприємницької діяльності є достатньо актуальним, особливо в умовах високого рівня мінливості зовнішнього середовища. Операційна діяльність кожного суб’єкта підприємництва є осередком, навколо якого вибудовується ефективність його господарювання, оскільки її кінцевою метою є ефективне застосування наявних ресурсів для створення товарів (послуг), що відповідають запитам ринку. Вона є елементом внутрішнього середовища підприємства, а значить її розвиток залежить від ефективності управлінських рішень, прийнятих керівництвом задля зростання результативності підприємницької діяльності. Оскільки кожне підприємство є відкритою системою, то такі рішення мають бути узгоджені з потребами споживачів, рівнем конкуренції, існуючою державною підтримкою та діючою нормативно-правовою базою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження українських науковців доводять існування трьох підходів до його визначення. Вони відрізняються

основним акцентом у тлумаченні операційного менеджменту. Так, на думку В. Карпенка та А. Пенової перший підхід передбачає зосередження уваги на управлінні операційними системами, другий підхід акцентує на менеджменті ресурсів підприємства, а представники третього підходу наголошують на важливості управління окремими операціями у процесі операційного менеджменту [2, с. 95]. Вважаємо, що найбільшу гнучкість та оперативність процесу операційного менеджменту можна досягти, акцентуючи увагу на операціях, оскільки це дозволяє зосередити увагу на проблеми, що виникають при виконанні конкретної операції та швидко їх усунути. Заслугове на увагу пропонований підхід до трактування операційного менеджменту, як процесу раціонального та ефективного управління операціями. При цьому, за твердженням А. Сороки ефективність операційного менеджменту пов’язана з задоволенням потреб споживачів, а раціональність – з досягненням цілей при умові використання мінімальної кількості необхідних ресурсів [3, с. 80].

Операційний менеджмент полягає як в ефективному, так і в раціональному управлінні будь-якими операціями. Ефективність може бути визначена, як досягнення поставлених перед системою цілей; у загальному значенні ефективність – це задоволення

потреб покупців. Раціональність – це досягнення цілей, чи задоволення потреб, з використанням мінімуму ресурсів. Операційна стратегія є орієнтиром виробничої (операційної) діяльності. Зокрема, Водолажська Т. й Ачкасова Л. приділяють увагу визначенню її місця та ролі у загальній корпоративній стратегії підприємства. Вони вважають, що орієнтиром для формування цієї стратегії є загальна та конкурентна стратегії, а її місце – поряд з функціональними стратегіями підприємства [1, с. 190]. Погоджуючись з таким визначенням, вважаємо за необхідне додати, що зважаючи на мету підприємництва (максимізація прибутку), особлива увага повинна приділятися взаємозв'язку операційної стратегії зі стратегією маркетингу, оскільки задоволення потреб споживачів є основою забезпечення підвищення результативності підприємницької діяльності.

Мета дослідження полягає у розкритті ролі операційної стратегії у інноваційному підприємницькому управлінні.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Операційна стратегія відіграє ключову роль у забезпеченні розвитку інноваційного підприємництва. Базовими підходами до визначення ролі операційних стратегій є такі: 1) оптимізація ресурсів, 2) підвищення ефективності, 3) гнучкість та адаптивність, 4) підтримка інноваційної структури, 5) покращення процесу прийняття рішень [4–9]. Так, операційна стратегія допомагає підприємствам ефективно використовувати свої ресурси, що є критично важливим для інноваційного підприємництва, оскільки така діяльність включає управління людськими ресурсами, фінансами, матеріалами та технологіями. Оптимізація ресурсів дозволяє підприємствам зосередитися на інноваціях і розробці нових продуктів або послуг. Ефективна операційна стратегія сприяє підвищенню загальної ефективності підприємства. Це досягається через впровадження нових технологій, автоматизацію процесів та покращення логістики. Підвищення ефективності надає можливість швидше реагувати на зміни ринку та впроваджувати інновації. Також така стратегія забезпечує гнучкість та адаптивність підприємства, що є важливим для інноваційного підприємства, яке передбачає здатність швидко адаптуватися до змін ринку, впроваджувати нові технології та змінювати бізнес-моделі на інноваційній основі. Гнучкість дозволяє підприємствам залишатися конкурентоспроможними та інноваційними. Фактично, операційна стратегія сприяє формуванню інноваційної культури в організації, що включає створення середовища, де заохочуються нові ідеї, експерименти та ризик. Інноваційна культура стимулює співробітників до генерації нових ідей та впровадження інноваційних рішень. Також стратегія допомагає покращити процес прийняття рішень в організації. Використання даних та аналітики дозволяє підприємствам приймати обґрунтовані рішення щодо інноваційних проєктів та інвестицій, сприяє більш ефективному використанню ресурсів та підвищенню ймовірності успіху інноваційних ініціатив.

Прикладами застосування операційних стратегій управління в інноваційному підприємстві в Україні можна назвати діяльність у IT-сфері, автомобі-

лебудуванні, логістиці, аграрному секторі та інших. Так, одна з найбільших IT-компаній в Україні, *SoftServe*, використовує операційну стратегію, яка включає гнучкі методології управління проєктами, такі як *Agile* та *Scrum*. Це дозволяє компанії швидко адаптуватися до змін ринку та впроваджувати інноваційні рішення для своїх клієнтів. МХП (Миронівський Хлібопродукт) у агропромисловому секторі економіки реалізує операційні стратегії, спрямовані на оптимізацію виробничих процесів та впровадження нових технологій у сільському господарстві, що дозволяє компанії підвищувати ефективність виробництва та знижувати витрати [11]. Tesla (США) використовує операційну стратегію, яка включає впровадження інноваційних технологій у виробництво електромобілів. Компанія активно інвестує в дослідження та розробки, що дозволяє їй створювати передові продукти, такі як *Model S*, *Model 3* та *Cybertruck* [4]. Toyota (Японія) відома своєю операційною стратегією *Lean Manufacturing*, яка фокусується на мінімізації відходів і підвищенні ефективності. Ця стратегія дозволила компанії стати лідером у галузі автомобілебудування, впроваджуючи інноваційні процеси виробництва та управління якістю [5]. *Alibaba* (Китай) використовує операційну стратегію, яка включає оптимізацію логістики та впровадження передових технологій у свої операції. Це дозволяє компанії швидко доставляти товари клієнтам і впроваджувати нові послуги, такі як *Alibaba Cloud* [12].

Вартими уваги є приклади операційних стратегій інноваційних підприємств України: 1) *WOG (West Oil Group)* – мобільний додаток *WOG Pride* з інтегрованими методами оплати *Apple Pay* та *Google Pay*, завдяки яким зручно оплачувати паливо та інші послуги, що підвищує лояльність клієнтів та оптимізує процеси; 2) *ALFA Smart Agro* – інноваційні препарати для сільського господарства (засоби захисту рослин та мікродобрива), які допомагають підвищувати врожайність; 3) *Caparol Ukraine* – екологічні фарби та системи утеплення, які відповідають високим екологічним стандартам (інтер'єрні фарби з низьким вмістом летких органічних сполук та фасадні покриття, що забезпечують довговічність) [16–17].

Враховуючи високий рівень ризику інноваційної діяльності, важливими напрямками досягнення успіху операційних стратегій є такі: диверсифікація (розширення асортименту продуктів або послуг, щоб зменшити залежність від одного джерела доходу), партнерство та співпраця (укладення партнерських угод з іншими компаніями для спільного розвитку проєктів та розподілу ризиків), страхування (використання страхових продуктів для захисту від фінансових втрат у разі непередбачених обставин), прогнозування та аналіз ризиків (прогноз виникнення негативних факторів та оцінка їх впливу на бізнес), гнучкість та адаптивність (швидка адаптація до змін на ринку та впровадження нових технологій для збереження конкурентоспроможності), навчання та розвиток персоналу (інвестування в навчання працівників для підвищення їх кваліфікації та здатності ефективно реагувати на виклики). Стратегічна оцінка (ключові зовнішні та внутрішні чинники) наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – Матриця ключових чинників розвитку інноваційних підприємств

<i>Політичні фактори</i>	<i>Економічні фактори</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Закони та нормативні акти регулюють інновації та технології. • Вплив політичної ситуації на бізнес. • Державна підтримка, програми та гранти для інноваційних підприємств. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вплив економічного стану на інвестиції в інновації. • Вплив на витрати та ціни. • Кредити, венчурний капітал та інші джерела фінансування.
<i>Соціальні фактори</i>	<i>Технологічні фактори</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Кваліфікація працівників та доступ до навчання. • Споживчі вподобання, попит на інноваційні продукти та послуги. • Демографічні зміни та їх вплив на ринок праці та споживчий ринок. 	<ul style="list-style-type: none"> • Доступ до новітніх технологій. • Вплив нових технологій на бізнес. • Інфраструктура та доступ до інтернету, мобільних технологій та інших ресурсів
<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність швидко впроваджувати нові технології. • Високий рівень знань та навичок працівників. • Здатність швидко адаптуватися до змін на ринку. 	<ul style="list-style-type: none"> • Значні інвестиції в дослідження та розробки. • Високий рівень невизначеності та ризиків. • Недостатність фінансових та матеріальних ресурсів.
<i>Можливості</i>	<i>Загрози</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Вихід на нові ринки та сегменти. • Партнерства й співпраця з іншими компаніями та організаціями. • Державна підтримка, використання програм та грантів для розвитку. 	<ul style="list-style-type: none"> • Високий рівень конкуренції на ринку. • Вплив економічних криз на бізнес. • Зміни в законодавстві, нові регуляції та обмеження

Джерело: власні дослідження

Доцільність розвитку інноваційного підприємства передбачає аналіз ринку та попиту. Оцінка поточного розміру ринку інноваційних продуктів та послуг, наприклад, ринок IT-послуг в Україні оцінюється у 5 млрд дол. Прогнозовані темпи зростання ринку, наприклад, очікується, що ринок IT-послуг зростатиме на 10 % щорічно протягом наступних 5 років [4–5, 16–17]. Оцінка попиту на інноваційні рішення серед споживачів та бізнесів підтверджує, що 70 % компаній в Україні планують збільшити інвестиції в інновації [13]. Фінансові показники (обсяг інвестицій, середня рентабельність, середній період окупності) визначають вектор розвитку інноваційних підприємств. Наприклад, для запуску стартапу в сфері IT потрібно від 0,1 до 0,5 млн доларів США [14] за середньої рентабельності інноваційних стартапів 15–20 % та часу, необхідного для окупності інвестицій, – 3–5 років [15]). Вплив інноваційного підприємництва на соціально-економічні фактори (створення робочих місць,

підвищення кваліфікації працівників, соціальна стабільність та добробут населення) створює базис для людського розвитку. Так, лише для IT-сектору наявність таких тенденцій сприятиме створенню до 50 тисяч нових робочих місць протягом 5 років, а додаткове навчання новим технологіям 60 % працівників в інноваційних секторах – зростанню доходів населення на 10 % [12–17]). Посилення ролі технологічних факторів (доступність для підприємців сучасних, зокрема, хмарних технологій, розвиток інкубаторів, акселераторів та інших інфраструктурних елементів підтримки інновацій) спонукатиме подальшому функціонуванню до 80 % стартапів [10–17]) тощо.

Оптимізація ресурсів, інтеграція технологій, оптимізація логістики, впровадження інновацій у виробництво та забезпечення гнучкості є ключовими елементами успішних операційних стратегій, які дозволяють компаніям залишатися конкурентоспроможними та інноваційними (табл. 2). Загальна динаміка до ско-

Таблиця 2 – Динаміка інноваційної діяльності суб'єктів наукових досліджень

Рік	Індекс витрат на наукові дослідження і розробки (до попереднього року)	Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП, %	Індекс кількості працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок (до попереднього року)	Частка дослідників у % до загальної кількості працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок
2010	1,001	0,75	1,005	73,3
2011	1,050	0,65	0,961	74,4
2012	1,106	0,67	0,937	74,3
2013	1,088	0,70	0,946	74,5
2014	0,926	0,60	0,876	74,5
2015	1,160	0,55	0,900	73,7
2016	1,048	0,48	0,799	65,1
2017	1,160	0,45	0,963	63,0
2018	1,254	0,47	0,935	65,4
2019	1,029	0,43	0,899	64,5
2020	0,987	0,41	0,995	65,2
2021	1,232	0,38	0,873	64,8
2022	0,816	0,33	0,773	67,8
2023	1,247	0,33	1,100	66,3

Джерело: сформовано за даними Державного комітету статистики України

рочення частки витрат на наукові дослідження, кількості підприємств, які займаються науковою роботою та чисельності їх персоналу характерна для окремої галузі та економіки у цілому.

Вивчення галузевої структури суспільного сектору з позиції залучення підприємств та організацій (табл. 3) засвідчило домінування наукових установ та закладів освіти у проведенні наукових досліджень та їх фінансування з державного бюджету, тоді як інші сегменти ринку більшою мірою тяжіють до інноваційної діяльності у напрямі поліпшуючих інновацій за власні кошти суб'єктів інноваційного підприємництва.

У структурі витрат на наукові дослідження (табл. 4) найбільшу частку займають поточні витрати на оплату праці, тоді як головні зміни відбуваються коштом підприємств. У розрізі галузей домінують новачки у сфері інженерії та технологій, а також природничих наук.

Висновки. Розвиток інноваційного підприємництва в умовах сучасних суспільно-економічних викликів є доцільним та перспективним. Оцінка ринку, фінансових показників, соціально-економічних та технологічних факторів свідчить про значний потенціал для зростання та розвитку. Інноваційне підприємництво може сприяти створенню нових робочих місць, підвищенню кваліфікації працівників та покращенню соціально-економічної стабільності в країні. Операційна стратегія є невід'ємною частиною розвитку інноваційного підприємництва. Вона забезпечує оптимізацію ресурсів, підвищення ефективності, гнучкість управління, підтримку інноваційної культури та покращення процесу прийняття управлінських рішень. Саме операційна стратегія інноваційного розвитку сприяє успішному впровадженню інновацій та забезпеченню конкурентоспроможності підприємств у мінливих умовах ринку.

Таблиця 3 – Динаміка інноваційної діяльності суб'єктів наукових досліджень

Показник	2021 р.		2022 р.		2023		Зміна (+/-)	
	од.	%	од.	%	од.	%	од.	%
Кількість організацій, які здійснювали наукові дослідження і розробки, за секторами діяльності за 2021–2023 рр.								
за секторами діяльності – разом	637	100	567	100	547	100	-90	0
підприємницький	137	21,5	109	19,2	99	18,1	-38	-3,41
державний	374	58,7	345	60,8	329	60,1	-45	1,43
вищої освіти	126	19,8	113	19,9	119	21,8	-7	1,97
Кількість організацій, які здійснювали наукові дослідження і розробки, за видами економічної діяльності за 2021–2023 рр.								
сільського, лісового та рибного господарства	11	1,73	8	1,41	8	1,46	-3	-0,26
переробна промисловість	10	1,57	7	1,23	9	1,65	-1	0,08
професійна, наукова та технічна діяльність	445	69,9	402	70,9	378	69,1	-67	-0,75
освіта	131	20,6	117	20,6	122	22,3	-9	1,74
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	13	2,04	13	2,29	13	2,38	0	0,34
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	13	2,04	13	2,29	11	2,01	-2	-0,03

Джерело: сформовано за даними Державного комітету статистики України

Таблиця 4 – Структура витрат на наукові дослідження, %

Елементи витрат	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. до 2021 р. (+/-)
Витрати на наукові дослідження і розробки – разом	100,00	100,00	100,00	0,00
у тому числі поточні витрати	95,08	96,85	97,14	2,06
з них витрати на оплату праці	50,18	49,45	51,56	1,38
капітальні витрати	4,92	3,15	2,86	-2,06
у тому числі устаткування	3,01	1,98	2,22	-0,79
власних коштів	19,24	9,79	27,82	8,57
у тому числі за рахунок				
коштів державного сектору	46,29	66,59	43,14	-3,15
у тому числі коштів держбюджету	41,15	64,23	37,50	-3,65
коштів підприємницького сектору	13,94	11,76	11,50	-2,44
коштів організацій вищої освіти	0,05		0,12	0,07
коштів некомерційних організацій	0,02		0,02	0,00
коштів іноземних джерел	19,73	10,76	16,42	-3,30
коштів інших джерел	0,73	0,66	0,99	0,26
у тому числі за галузями наук				
природничі науки	29,22	26,69	34,03	4,81
інженерія та технології	53,84	55,37	50,90	-2,94
медичні науки та науки про здоров'я	4,32	3,91	3,08	-1,24
аграрні та ветеринарні науки	5,79	6,18	5,44	-0,35
суспільні науки	4,51	5,04	4,31	-0,21
гуманітарні науки та мистецтво	2,32	2,82	2,25	-0,07

Джерело: сформовано за даними Державного комітету статистики України

Список використаних джерел:

1. Водолажська Т., Ачкасова Л. Операційна стратегія: дефініція поняття та місце у піраміді стратегій підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2023. Вип. 42. С. 182–193.
2. Карпенко В., Пеннова А. Теоретичні підходи до визначення поняття операційного менеджменту. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2020. № 3–4 (74–75). С. 88–98.
3. Сорока А. Операційна стратегія менеджменту в системі управління підприємством. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2018. No 4 (26). С. 77–81.
4. Sedeh A.A., Pezeshkan A., Caiazza R. Innovative entrepreneurship in emerging and developing economies: the effects of entrepreneurial competencies and institutional voids. *The Journal of Technology Transfer*. 2021. Vol. 47. P. 1198–1223. URL: <http://surl.li/ghmlrd>
5. Kreiterling Ch. Digital innovation and entrepreneurship: a review of challenges in competitive markets. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*. 2023. Vol. 12. DOI: <https://doi.org/10.1186/s13731-023-00320-0>
6. Campbell A. The Role of Operations in Strategy. *Bpminstitute.org. authority in training & certification*. URL: <http://surl.li/kwvncw>
7. Oubdi L., Mekakauoi O. EL. Digital Transformation Strategy in SMEs: *The Role of Entrepreneurs' IEO Conference paper*. May 17, 2024. P. 241–260. URL: <http://surl.li/yrovuy>
8. Innovation in Entrepreneurship: Definition, Role & Examples. *VENTURZ*. URL: <http://surl.li/tggazb>
9. Khodakovsky Ye., Voytenko A., Plotnikova M, Buluy O. Psychological foundations of innovative regional management and planning community development. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 2021. Vol. 6. P. 58–64. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.6.58>
10. Khodakovsky Y., Prysiazniuk O., Buluy O., Plotnikova M. Innovation and investment bases of management decisions in entrepreneurship. *Scientific Horizons*. 2020. Vol. 08(93). P. 21–30. DOI: <https://doi.org/10.33249/2663-2144-2020-93-8-21-30>
11. Belitski M., Cherkas N., Khlystova O. Entrepreneurial ecosystems in conflict regions: evidence from Ukraine. *Ann Reg Sci*. 2024. Vol. 72. P. 355–376. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00168-022-01203-0>
12. Coccia M. Innovation Strategies for Strategic Entrepreneurship in Ever-Increasing Turbulent Markets. In: Faghieh, N., Forouharfar, A. (eds) *Strategic Entrepreneurship*. Contributions to Management Science. Springer, Cham. 2022. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-86032-5_12
13. Berry G., Shabana K.M. Adding a strategic lens to feasibility analysis. *New England Journal of Entrepreneurship*. 2020. Vol. 23 No. 2. P. 67–78. DOI: <https://doi.org/10.1108/NEJE-08-2019-0036>
14. Ricciardi F., Rossignoli C., Zardini A. Grand challenges and entrepreneurship: Emerging issues, research streams, and theoretical landscape. *International Entrepreneurship and Management Journal*. 2021. Vol. 17. P. 1673–1705.
15. Sampene A.K., Li C., Agyeman F.O., Robert B., Nicholas L., Moses S., Salomon A.A. A critical assessment of the role of entrepreneurship development in the 21st century. *European Journal of Business and Innovation Research*. 2021. Vol. 9. No. 5. P. 1–26. URL: <http://surl.li/kxwphn>
16. Вишнівський Ю. Топ-20 найбільш відомих інноваційних компаній України. *Dsnews.ua*. 2019. 03 грудня. URL: <http://surl.li/vkcrpc>
17. Самборська Д. Топ-25 інноваційних компаній України. *Dsnews.ua*. 2021. 25 жовтня. URL: <http://surl.li/iktctic>

References:

1. Vodolazhskaya T., Achkasova L. (2023) Operatsiina stratehiia: defynitsiia poniattia ta mistse u piramidi stratehii pidpriemstva [Operational strategy: definition of the concept and place in the pyramid of enterprise strategies]. *Economics of the transport complex*, vol. 42, pp. 182–193.
2. Karpenko V., Penova A. (2020) Teoretychni pidkhody do vyznachennia poniattia operatsiinoho menedzhmentu [Theoretical approaches to defining the concept of operational management]. *Bulletin of Socio-Economic Research*, vol. 3–4 (74–75), pp. 88–98.
3. Soroka A. (2018) Operatsiina stratehiia menedzhmentu v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Operational strategy of management in the enterprise management system]. *Economics. Management. Business*, no. 4 (26), pp. 77–81.
4. Sedeh A. A., Pezeshkan A., Caiazza R. (2021) Innovative entrepreneurship in emerging and developing economies: the effects of entrepreneurial competencies and institutional voids. *The Journal of Technology Transfer*, vol. 47, pp. 1198–1223. Available at: <http://surl.li/ghmlrd>
5. Kreiterling Ch. (2023) Digital innovation and entrepreneurship: a review of challenges in competitive markets. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, vol. 12. DOI: <https://doi.org/10.1186/s13731-023-00320-0>
6. Campbell A. The Role of Operations in Strategy. *Bpminstitute.org. Authority in training & certification*. Available at: <http://surl.li/kwvncw>
7. Oubdi L., Mekakauoi O. EL. (May 17, 2024) Digital Transformation Strategy in SMEs: *The Role of Entrepreneurs' IEO Conference paper*, pp. 241–260. Available at: <http://surl.li/yrovuy>
8. Innovation in Entrepreneurship: Definition, Role & Examples. *Venturz*. Available at: <http://surl.li/tggazb>
9. Khodakovsky Ye., Voytenko A., Plotnikova M, Buluy O. (2021) Psychological foundations of innovative regional management and planning community development. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 6, pp. 58–64. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.6.58>
10. Khodakovsky Y., Prysiazniuk O., Buluy O., Plotnikova M. (2020) Innovation and investment bases of management decisions in entrepreneurship. *Scientific Horizons*, vol. 08(93), pp. 21–30. DOI: <https://doi.org/10.33249/2663-2144-2020-93-8-21-30>
11. Belitski M., Cherkas N., Khlystova O. (2024) Entrepreneurial ecosystems in conflict regions: evidence from Ukraine. *Ann Reg Sci*, vol. 72, pp. 355–376. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00168-022-01203-0>
12. Coccia M. (2022) Innovation Strategies for Strategic Entrepreneurship in Ever-Increasing Turbulent Markets. In: Faghieh, N., Forouharfar, A. (eds) *Strategic Entrepreneurship*. Contributions to Management Science. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-86032-5_12
13. Berry G., Shabana K.M. (2020) Adding a strategic lens to feasibility analysis. *New England Journal of Entrepreneurship*, vol. 23, no. 2, pp. 67–78. DOI: <https://doi.org/10.1108/NEJE-08-2019-0036>
14. Ricciardi F., Rossignoli C., Zardini A. (2021) Grand challenges and entrepreneurship: Emerging issues, research streams, and theoretical landscape. *International Entrepreneurship and Management Journal*, vol. 17, pp. 1673–1705.

15. Sampene A. K., Li C., Agyeman F. O., Robert B., Nicholas L., Moses S., Salomon A. A. (2021) A critical assessment of the role of entrepreneurship development in the 21st century. *European Journal of Business and Innovation Research*, vol. 9, no.5, pp. 1–26. Available at: <http://surl.li/kxwphn>
16. Vyshnivskiy Yu. (2019) Top-20 naibilsh vidomykh innovatsiinykh kompanii Ukrainy [Top 20 most famous innovative companies of Ukraine]. *Dsnews*. Available at: <http://surl.li/vkcpce>
17. Samborska D. (2021) Top-25 innovatsiinykh kompanii Ukrainy [Top 25 innovative companies of Ukraine]. *Dsnews*. Available at: <http://surl.li/ikttic>

Prysiashniuk Oksana, Plotnikova Mariia
Polissia National University

THE ROLE OF OPERATIONAL STRATEGY IN ENSURING THE INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT

Operational strategy, as an integral part of the overall strategy of an enterprise, plays a key role in ensuring the successful development of innovative entrepreneurship. It defines how the organization will use its resources to create and deliver innovative products and services to the market. Innovative entrepreneurship involves a constant search for new ideas, technologies, and business models. Effective operations are essential for the successful implementation of innovative projects. Innovations often require deviations from standard procedures. High quality products are one of the key factors for success in the market. The operational strategy ensures flexibility, efficiency, quality, and speed of cooperation. A flexible operating system allows you to quickly adapt to changes and implement new ideas. Optimization of production processes, logistics, and inventory management reduces costs and increases the profitability of innovative products, while focusing on ensuring consistent quality and product compliance with customer requirements, and speed of bringing innovative products to market is critical to gaining a competitive advantage, in particular through the ability to reduce the time to develop and bring a product to market. The emergence of innovations as a result of cooperation between different divisions of the enterprise contributes to the efficiency of its strategic mechanisms. The key elements of the operational strategy for innovative enterprises are based on such elements as customer focus, flexibility of production systems, systematic quality management, innovative culture and partnerships. That is why the operational strategy is a powerful tool for ensuring the development of innovative entrepreneurship, in particular when it is focused on long-term success. The development of innovative entrepreneurship in the context of current socio-economic challenges is appropriate and promising. An assessment of the market, financial indicators, socio-economic and technological factors indicates significant potential for growth and development. Innovative entrepreneurship can contribute to the creation of new jobs, improve the skills of employees and improve socio-economic stability in the country. The operational strategy is an integral part of the development of innovative entrepreneurship. It ensures optimization of resources, efficiency, management flexibility, support for an innovative culture, and improvement of the management decision-making process. It is the operational strategy of innovative development that contributes to the successful implementation of innovations and ensures the competitiveness of enterprises in changing market conditions.

Keywords: *efficiency, innovative entrepreneurship, development, operational strategy, cooperation, production systems, quality management.*

JEL classification: H21